

**ВП НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
«НІЖИНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту

В.С. Лукач
«23» лютого 2016 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
(комплекс професійно-орієнтованих дисциплін)
для прийому на навчання
за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст»
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Розглянуто на засіданні
науково-методичної ради
факультету економіки та
менеджменту
Протокол № 7 від 19.02.2016 р.

Ніжин - 2016

ВСТУП

Мета вступних випробувань – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок, необхідних для опанування програми підготовки фахівців ОС „Бакалавр” зі спеціальності 071 „Облік і оподаткування”.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програму складено з 8 тематичних блоків, кожний з яких відбиває окремі спеціальності та інтегрує знання з кількох дисциплін фахової підготовки, а саме: фінансового обліку, управлінського обліку, аудиту, інформаційних систем і технологій обліку.

Екзаменаційні білети мають за змістом міжпредметний характер. Тести включають 50 питань. Максимальний час для виконання тестових завдань 60 хвилин.

Порядок проведення іспиту визначається Положенням про приймальну комісію.

ЗМІСТ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН

1. ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

1.1. Облік, аналіз і аудит основних засобів та інших необоротних матеріальних активів

Економічна сутність засобів виробництва та їх роль в економічному розвитку країни. Складові частини і характеристика необоротних матеріальних активів підприємства. Визнання основних засобів як активів підприємства.

Класифікація основних засобів та інших необоротних матеріальних активів

Оцінка основних засобів. Переоцінка (дооцінка, уцінка) первісної вартості і суми зносу об'єкта основних засобів. Зменшення корисності основних засобів.

Характеристика рахунків і субрахунків, в межах яких здійснюється синтетичний і аналітичний облік основних засобів. Інвентарний облік наявності і руху основних засобів. Загальна схема записів операцій з обліку основних засобів.

Економічна сутність інвестицій і основні напрямки їх здійснення.

Кореспонденція рахунків та загальна схема записів з обліку капітальних інвестицій.

Канали (шляхи) надходження основних засобів. Документальне оформлення операцій з надходження основних засобів. Кореспонденція рахунків за операціями, пов'язаними з надходженням основних засобів за різними каналами.

Синтетичний і аналітичний облік витрат з ремонту основних засобів.

Економічна сутність амортизації основних засобів. Методи та методика нарахування амортизації основних засобів. Синтетичний і аналітичний облік зносу основних засобів.

Причини та напрямки вибуття основних засобів. Документальне оформлення операцій зі списання основних засобів унаслідок повного зносу, непридатності для подальшої експлуатації, знищення через стихійне лихо, продаж тощо. Кореспонденція рахунків за операціями, пов'язаними з вибуттям основних засобів за різними напрямками.

Економічна сутність фінансової та операційної оренди. Документальне оформлення та облік операцій з фінансової оренди (лізингу) та операційної оренди в орендаря. Документальне оформлення та облік операцій з фінансової та операційної оренди в орендодавця

Інвентаризація основних засобів. Документальне оформлення результатів інвентаризації. Відображення результатів інвентаризації основних засобів у обліку.

Завдання та джерела економічного аналізу основних засобів. Аналіз складу, структури, стану і динаміки основних засобів. Методика аналізу

ефективності використання основних засобів.

Загальні принципи проведення аудиту наявності та руху основних засобів. Мета аудиту основних засобів та його завдання. Джерела інформації для проведення аудиту основних засобів. Головні методичні прийоми аудиту наявності, руху і використання основних засобів підприємства. Узагальнення результатів аудиту.

1.2. Облік, аналіз і аудит нематеріальних активів та гудвілу

Поняття, економічна сутність нематеріальних активів, їх склад і види.

Визнання нематеріальних активів. Класифікація нематеріальних активів.

Нормативно-правове регулювання обліку нематеріальних активів.

Оцінка нематеріальних активів. Переоцінка нематеріальних активів.

Зменшення корисності нематеріальних активів.

Синтетичний, аналітичний і інвентарний облік нематеріальних активів.

Документальне оформлення і облік надходження нематеріальних активів за різними каналами.

Методи нарахування амортизації нематеріальних активів та їх характеристика. Синтетичний і аналітичний облік накопиченої амортизації нематеріальних активів.

Документальне оформлення та облік вибуття нематеріальних активів за різними каналами.

Облік гудвілу.

Аналіз складу, структури та стану нематеріальних активів. Аналіз ефективності використання нематеріальних активів, оцінка їх впливу на результати діяльності підприємства.

Аудит нематеріальних активів: джерела інформації та послідовність проведення. Аудиторський висновок щодо обґрунтування оцінки, обліку наявності, руху, використання, амортизації та списання нематеріальних активів.

1.3. Облік, аналіз і аудит довгострокових біологічних активів

Економічна сутність, визнання та класифікація біологічних активів.

Оцінка довгострокових біологічних активів. Переоцінка довгострокових біологічних активів. Зменшення корисності довгострокових біологічних активів.

Синтетичний, аналітичний і інвентарний облік довгострокових біологічних активів рослинництва і тваринництва.

Документальне оформлення та облік надходження довгострокових біологічних активів за різними каналами.

Методи нарахування амортизації довгострокових біологічних активів та їх характеристика. Синтетичний і аналітичний облік накопиченої амортизації довгострокових біологічних активів.

Документальне оформлення та облік вибуття довгострокових біологічних активів за різними каналами.

Аналіз складу, структури, стану і динаміки довгострокових біологічних активів. Аналіз урожайності та ефективності використання багаторічних насаджень. Аналіз продуктивності худоби та ефективності використання тварин основного стада. Організація аудиту довгострокових біологічних активів. Методика аудиту складу, структури, стану та динаміки довгострокових біологічних активів. Узагальнення результатів аудиту.

1.4. Облік, аналіз і аудит довгострокових фінансових інвестицій

Економічна сутність фінансових інвестицій, їх види та класифікація.

Первісна оцінка фінансових інвестицій та їх оцінка на дату балансу.

Побудова синтетичного і аналітичного обліку довгострокових фінансових інвестицій.

Облік довгострокових фінансових інвестицій за методом участі в капіталі.

Порядок визначення балансової вартості інвестицій.

Особливості обліку довгострокових фінансових інвестицій іншим пов'язаним особам.

Облік довгострокових фінансових інвестицій непов'язаним особам за справедливою вартістю.

Облік довгострокових фінансових інвестицій у боргові зобов'язання (облігації). Поняття амортизації собівартості облігацій. Методика обліку довгострокових облігацій, придбаних за номінальною вартістю, з дисконтом та премією. Методи нарахування амортизації дисконту та премії за інвестиціями в облігації.

Аналіз складу, структури, стану, динаміки та ефективності довгострокових фінансових інвестицій на підприємстві.

Мета аудиту довгострокових фінансових інвестицій та його завдання.

Програма та процедури аудиту, методичні прийоми та методика його проведення. Узагальнення результатів аудиту довгострокових фінансових інвестицій.

2. ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ

2.1. Облік, аналіз і аудит виробничих запасів

Економічна сутність виробничих запасів та завдання обліку, аналізу і аудиту. Визнання виробничих запасів як активів підприємства. Класифікація запасів.

Оцінка виробничих запасів, що надходять на підприємство. Методи оцінки вибуття виробничих запасів та їх характеристика.

Організація складського обліку і складського господарства. Матеріально відповідальні особи та порядок документального оформлення матеріальної відповідальності.

Документальне оформлення надходження виробничих запасів за різними каналами. Документальне оформлення переміщення виробничих запасів.

Документальне оформлення вибуття виробничих запасів за різними каналами.

Синтетичний і аналітичний облік наявності і руху виробничих запасів

Інвентаризація виробничих запасів та методика відображення її результатів в обліку. Облік пересортиці, нестач і лишків виробничих запасів. Порядок проведення переоцінки виробничих запасів та порядок інформації про запаси у фінансовій звітності.

Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів (МШП).

Аналіз складу та структури виробничих запасів. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз потреби у виробничих запасах.

Фактори, що впливають на рівень складських запасів підприємства. Аналіз використання матеріальних ресурсів і оцінка матеріаломісткості продукції.

Завдання та джерела інформації аудиту запасів. Програма проведення аудиту виробничих запасів та аудиторські процедури. Робочі та підсумкові документи аудитора в аудиті виробничих запасів, підготовка локального висновку та рекомендації для клієнта.

2.2. Облік, аналіз і аудит товарів

Економічна сутність товарних запасів та завдання їх обліку, аналізу і аудиту. Визнання та первісна оцінка товарів.

Особливості організації обліку товарів за їх видами в оптовій та роздрібній торгівлі. Документальне оформлення надходження (придбання), руху та продажу товарів. Облік операцій з придбання та продажу товарів.

Методи оцінки товарних запасів - реалізованих та залишку.

Інвентаризація товарних запасів та відображення її результатів у обліку.

Порядок проведення переоцінки товарів та подання інформації про товари у фінансовій звітності.

Аналіз стану та асортименту товарів. Аналіз товарного обігу (товарообігу). Аналіз рентабельності продажу товарів.

Завдання та джерела інформації аудиту товарних запасів. Програма проведення аудиту товарних запасів та аудиторські процедури. Методи (методичні прийоми) аудиту та їх використання в аудиті товарних запасів.

Робочі та підсумкові документи аудитора в аудиті товарних запасів.

Узагальнення результатів аудиту товарів, підготовка локального висновку та рекомендації для клієнта.

2.3. Облік, аналіз і аудит розрахунків з дебіторами

Економічна сутність дебіторської заборгованості та її види.

Облік довгострокової дебіторської заборгованості (за майно, яке передане у фінансову оренду, довгострокових векселів одержаних, іншої довгострокової дебіторської заборгованості).

Облік поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

Порядок створення і використання резерву сумнівних боргів. Облік резерву сумнівних боргів.

Облік короткострокових векселів одержаних. Облік розрахунків з різними дебіторами.

Порядок подання інформації про дебіторську заборгованість у фінансовій звітності.

Аналіз стану дебіторської заборгованості за її видами. Аналіз дебіторської заборгованості в динаміці, за складом та за термінами. Завдання та джерела інформації аудиту дебіторської заборгованості.

Процедури аудиту дебіторської заборгованості. Робочі та підсумкові документи в аудиті дебіторської заборгованості.

2.4. Облік, аналіз і аудит грошових коштів та поточних фінансових інвестицій

Економічна сутність грошових коштів та їх функції. Форми розрахунків і державне регулювання готівкового та безготівкового обігу.

Касові операції та порядок їх ведення. Первинні та звітні документи з касових операцій. Облік касових операцій.

Порядок відкриття та використання рахунків у банках. Облік операцій на рахунках у банках.

Особливості обліку коштів у іноземній валюті. Курсові різниці та відображення їх в обліку. Облік розрахунків у іноземній валюті.

Облік поточних фінансових інвестицій у боргові цінні папери (облігації) та акції інших підприємств. Еквіваленти грошових коштів та їх облік.

Порядок подання інформації про грошові кошти та поточні фінансові інвестиції у фінансовій звітності.

Аналіз залишків та руху грошових коштів. Визначення причин зміни грошових надходжень та витрат за рахунок операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства.

Завдання аудиту грошових коштів та поточних фінансових інвестицій.

Джерела інформації аудиту грошових коштів та поточних фінансових інвестицій. Робочі та підсумкові документи аудиту грошових коштів та поточних фінансових інвестицій.

3. ОБЛІК, АНАЛІЗ Й АУДИТ ВИТРАТ І ДОХОДІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

3.1. Облік, аналіз і аудит витрат виробництва

Витрати виробництва та їх економічна сутність. Визначення, визнання та класифікація витрат на виробництво. Собівартість як економічна категорія ринкового середовища. Склад витрат, що формують собівартість продукції (робіт, послуг).

Загальна характеристика рахунків з обліку витрат виробництва (23 «Виробництво», 91 «Загальновиробничі витрати»).

Облік прямих витрат на виробництво продукції (робіт, послуг). Облік і розподіл загальновиробничих витрат. Оцінка та облік незавершеного виробництва.

Облік витрат від браку продукції (робіт, послуг).

Первісне визнання та оцінка сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів. Загальна схема визначення собівартості готової продукції (виконаних робіт і наданих послуг) за звичайної та спрощеної форм бухгалтерського обліку.

Аналіз операційних витрат на підприємстві за їх елементами. Аналіз матеріальних витрат у собівартості продукції. Аналіз витрат на заробітну плату.

Аналіз комплексних статей витрат. Аналіз собівартості окремих виробів. Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному і вартісному виразі. Оцінка динаміки обсягу виробництва продукції. Аналіз асортименту, структури та якості продукції (робіт, послуг). Аналіз ритмічності роботи підприємства.

Аудит витрат і випуску продукції основного виробництва. Аудит витрат і виконаних робіт допоміжними виробництвами. Аудит загальновиробничих витрат. Аудит витрат від браку продукції (робіт, послуг).

Робочі та підсумкові документи аудиту витрат виробництва і випуску продукції.

3.2. Облік, аналіз і аудит реалізації готової продукції (робіт, послуг)

Оборот капіталу та його складові. Економічний зміст реалізації продукції, робіт, послуг. Валова і товарна продукція. Канали (напрямки, шляхи) реалізації продукції. Ціноутворення на продукцію, роботи, послуги.

Документальне оформлення й облік реалізації продукції. Облік вирахування з доходу. Особливості документального оформлення й обліку виконання робіт і надання послуг на сторону. Облік витрат на збут.

Аналіз чинників зміни прибутків від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг. Аналіз витрат на збут.

Аудит собівартості реалізованих товарів, продукції, робіт, послуг.

Аудит доходів від реалізації товарів, продукції, робіт, послуг. Аудит витрат на збут. Робочі та підсумкові документи аудиту реалізації продукції, робіт, послуг.

3.3. Облік, аналіз і аудит витрат і доходів іншої операційної діяльності

Інша операційна діяльність, її сутність та види. Облік доходів і витрат, пов'язаних з реалізацією іноземної валюти.

Облік витрат і доходів від реалізації інших оборотних активів. Облік витрат від сумнівних та безнадійних боргів. Облік доходів від списання простроченої кредиторської заборгованості. Облік доходів і витрат від операційної курсової різниці. Облік витрат від знецінення запасів, нестачі і витрат від псування цінностей.

Облік визнаних та одержаних штрафів, пені, неустойки. Облік витрат і доходів від утримання житлово-комунального господарства та об'єктів соціально-культурного призначення.

Аналіз витрат і доходів іншої операційної діяльності.

Аудит витрат і доходів іншої операційної діяльності.

3.4. Облік, аналіз і аудит витрат і доходів від фінансової й інвестиційної діяльності та надзвичайних подій

Облік доходів і витрат від участі в капіталі, інших фінансових доходів і витрат.

Облік витрат і доходів від реалізації фінансових інвестицій. Облік доходів і витрат від неопераційної курсової різниці. Облік доходів і витрат від списання необоротних активів.

Облік доходів від безоплатно одержаних необоротних активів. Облік доходів і витрат від надзвичайних подій. Аналіз доходів і витрат від участі в капіталі. Аналіз фінансових доходів і витрат. Аналіз доходів і витрат іншої (інвестиційної) діяльності.

Аудит доходів і витрат від фінансової, інвестиційної діяльності та від надзвичайних подій.

3.5. Облік, аналіз і аудит формування та використання прибутків

Сутність і роль прибутку в господарській діяльності підприємства.

Структурно-логічна схема формування прибутку.

Облік фінансових результатів від операційної діяльності, від фінансових операцій, іншої звичайної діяльності та надзвичайних подій.

Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків).

Завдання і джерела інформації для аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз чистого прибутку. Аналіз складу фінансових

результатів, витрат і відрахувань. Аналіз динаміки та структури прибутків підприємства.

Аналіз фінансових результатів від операційної діяльності, операційних та фінансових витрат і доходів. Аналіз результатів від надзвичайних подій.

Резерви збільшення прибутків за рахунок ліквідації непродуктивних витрат.

Аудит формування фінансових результатів підприємства. Аудит розподілу та використання чистого прибутку. Аудит непокритих збитків.

4. ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Капітал, його сутність, стадії, кругообіг та функціональні форми.

Характеристика складових власного капіталу. Особливості формування акціонерного капіталу в Україні.

Облік формування та змін статутного капіталу на підприємствах різних форм власності й організаційно-правових форм: державних, господарських товариств, приватних та ін. Особливості обліку неоплаченого і вилученого капіталу.

Особливості обліку пайового капіталу в кооперативах

Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік нерозподіленого прибутку та його використання. Аналіз величини, складу та руху капіталу підприємства. Аналіз власного та залученого капіталу. Використання різних показників, коефіцієнтів для оцінки стану капіталу.

Аудит статутного та додаткового капіталу. Робочі та підсумкові документи з аудиту статутного та додаткового капіталу.

5. ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

5.1. Облік, аналіз і аудит довгострокових зобов'язань

Позичковий капітал, його сутність і роль у господарській діяльності.

Визнання, класифікація та оцінка довгострокових зобов'язань. Загальна схема обліку довгострокових зобов'язань.

Облік довгострокових зобов'язань за кредитами банків. Облік довгострокових фінансових зобов'язань.

Особливості обліку відстрочених податкових зобов'язань.

Методика і техніка аналізу довгострокових зобов'язань.

Завдання і джерела аудиту довгострокових зобов'язань. Головні аспекти, на які повинен звернути увагу аудитор, перевіряючи облік довгострокових позик. Аудит довгострокових зобов'язань. Робочі та підсумкові документи аудитора з аудиту довгострокових зобов'язань.

5.2. Облік, аналіз і аудит поточних зобов'язань

Визнання, класифікація та оцінка поточних зобов'язань. Загальна схема обліку поточних зобов'язань.

Документальне оформлення та облік короткострокових кредитів банків. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками за товари, роботи, послуги. Облік зобов'язань, забезпечених виданими короткостроковими векселями. Облік розрахунків з бюджетом за податком на прибуток. Порядок визначення суми податку на прибуток, відстрочених податкових активів і зобов'язань з податку на прибуток та їх облік.

Порядок визначення податкових зобов'язань і податкового кредиту з податку на додану вартість та відображення розрахунків з бюджетом з ПДВ у системі бухгалтерських рахунків.

Облік розрахунків за податком на доходи фізичних осіб

Методика і техніка аналізу поточних зобов'язань. Аналіз розрахунків з постачальниками за товари, роботи, послуги: в динаміці, за складом та строками погашення. Аналіз стану розрахунків з бюджетом за податками й іншими обов'язковими платежами.

Завдання і джерела аудиту поточних зобов'язань. Головні аспекти, на які повинен звернути увагу аудитор, перевіряючи облік поточних зобов'язань. Аудит поточних зобов'язань. Робочі та підсумкові документи аудитора з аудиту поточних зобов'язань.

5.3. Облік, аналіз і аудит розрахунків за заробітною платою та соціальним страхуванням персоналу

Заробітна плата, її суть та форми. Місце та значення зарплати у формуванні доходів населення.

Склад фонду оплати праці. Методика розрахунку суми заробітної плати за різних форм і систем оплати праці. Індикація і компенсація несплаченої зарплати. Утримання із зарплати. Узагальнення нарахувань і утримань із зарплати.

Відображення розрахунків з оплати праці в системі рахунків бухгалтерського обліку. Контроль за використанням фонду оплати праці.

Облік розрахунків з обов'язкового державного пенсійного страхування, зі страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, зі страхування від нещасних випадків на виробництві.

Аналіз стану і забезпеченості підприємства трудовими ресурсами та їх руху.

Аналіз використання робочого часу. Показники й аналіз динаміки продуктивності праці. Аналіз використання фонду оплати праці.

Завдання і джерела аудиту розрахунків із зарплати та соціального страхування. Головні аспекти, на які повинен звернути увагу аудитор під час аудиту розрахунків з оплати праці і відрахувань на соціальні заходи. Аудит розрахунків із зарплати і соціального страхування. Робочі та підсумкові документи аудитора з аудиту розрахунків за зарплатою і соціальним страхуванням.

6. ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ, ЇЇ АНАЛІЗ І АУДИТ

6.1. Фінансова (бухгалтерська) звітність підприємства

Об'єктивна необхідність звітності як джерела інформації про діяльність суб'єктів господарювання. Сутність звітності та її значення. Користувачі інформації, що подається у фінансових звітах.

Державне регулювання фінансової звітності. Мета, завдання і вимоги до фінансової звітності. Склад і елементи фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності. Якісні

характеристики фінансової звітності. Забезпечення достовірності звітних даних. Узгодження показників фінансової звітності.

Принципи побудови і структура балансу підприємства. Інформаційні джерела для складання балансу.

Призначення, структура і зміст звіту про фінансові результати.

Джерела інформації для складання звіту про фінансові результати.

Призначення, структура і зміст звіту про власний капітал. Інформаційні джерела та порядок складання звіту про власний капітал.

Призначення, структура і зміст звіту про рух грошових коштів.

Інформаційні джерела для складання звіту.

Призначення, структура і зміст приміток до річного фінансового звіту.

Призначення, структура і зміст фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

6.2. Аналіз і аудит фінансової звітності

Сутність фінансового аналізу. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. Аналіз валюти бухгалтерського балансу. Аналіз власного капіталу і зобов'язань підприємства.

Аналіз платоспроможності підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз рентабельності підприємства. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств і запобігання їхньому банкрутству.

Загальні принципи і процедури аудиту фінансової звітності підприємства. Аудит фінансового стану підприємства. Робочі та підсумкові документи аудитора з аудиту фінансової (бухгалтерської) звітності.

Особливості аудиту річної фінансової звітності акціонерних товариств.

7. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК І ВНУТРІШНЬО-ГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

7.1. Класифікація, поведінка і функція витрат

Сутність, завдання та функції управлінського обліку. Класифікація витрат з метою оцінки запасів і визначення фінансового результату.

Класифікація витрат з метою прийняття управлінських рішень і контролю виконання. Характер реагування витрат на зміни в обсязі діяльності підприємства. Поведінка змінних, постійних та змішаних витрат. Оцінка витрат та побудова їх функції. Методи визначення функції витрат, їх сутність та порівняльна характеристика.

7.2. Системи обліку і калькулювання за повними і неповними витратами

Сутність та зміст обліку виробничих витрат, об'єкти витрат і об'єкти калькулювання. Класифікація і характеристика вітчизняних методів обліку витрат і калькулювання собівартості продукції, робіт, послуг.

Послідовність калькуляційних робіт в сільськогосподарських підприємствах. Методика калькулювання собівартості продукції, робіт, послуг.

Сутність зарубіжних методів (систем) обліку і калькулювання за повними витратами: позамовного і попроцесного. Порівняльна характеристика вітчизняного нормативного методу обліку витрат і калькулювання та методу (системи) стандарт-кост.

Сутність і сфера застосування директ-косту. Особливості простого і розвинутого директ-косту. Аналітичні можливості директ-косту.

7.3. Калькуляція собівартості продукції рослинництва, тваринництва, промислових та допоміжних виробництв

Облік витрат, виходу продукції рослинництва та обчислення її собівартості. Методологічні основи та завдання бухгалтерського обліку в рослинництві. Класифікація галузей рослинництва.

Об'єкти обліку і обчислення собівартості продукції рослинництва. Первинний облік витрат та одержаної продукції рослинництва. Синтетичний і аналітичний облік в рослинництві. Статті витрат. Кореспонденція рахунків.

Особливості обліку витрат на незавершене виробництво, полив культур, осушення ґрунтів та порядок їх розподілу.

Обчислення собівартості окремих видів продукції рослинництва. Виявлення та відображення в обліку різниці між фактичною та плановою собівартістю. Методологічні основи та завдання бухгалтерського обліку в тваринництві. Класифікація галузей тваринництва.

Об'єкти обліку і обчислення собівартості продукції тваринництва. Первинний облік витрат і виходу продукції тваринництва. Синтетичний і аналітичний облік в тваринництві. Статті витрат. Кореспонденція рахунків. Обчислення собівартості різних видів продукції тваринництва.

Виявлення та відображення в обліку різниці між фактичною та плановою собівартістю.

Методологічні основи і завдання обліку в промислових виробництвах. Основні види промислових виробництв.

Методи обліку витрат та виходу продукції промислових виробництв. Первинний облік, синтетичний і аналітичний облік, статті витрат. Кореспонденція рахунків. Обчислення собівартості продукції промислових виробництв. Методологічні основи і завдання обліку в обслуговуючих виробництвах і господарствах. Види обслуговуючих господарств. Об'єкти обліку і обчислення собівартості.

Первинні документи. Синтетичний і аналітичний облік. Статті витрат. Кореспонденція рахунків.

7.4. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності, прибутку та прийняття управлінських рішень

Методи та припущення аналізу «витрати—обсяг—прибуток».

Визначення точки беззбитковості. Розрахунок обсягу діяльності, необхідного для отримання бажаного прибутку. Визначення прибутку за певного обсягу діяльності. Аналітичні можливості показників запасу міцності та операційного важеля.

Використання аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку в процесі прийняття управлінських рішень. Аналіз типових варіантів управлінських рішень: виробляти чи купувати, прийняття або відмова від спеціального замовлення, припинення діяльності збиткового сегмента.

7.5. Бюджетування і контроль за виконанням бюджетів

Сутність і функції бюджетування. Види і форми бюджетів.

Характеристика і порядок складання основних видів операційних бюджетів: бюджету продажу, бюджету виробництва, бюджету операційних витрат та бюджетного звіту про фінансові результати. Сутність, зміст та призначення фінансових бюджетів. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів. Сутність, призначення і порядок складання гнучких бюджетів. Аналіз відхилень з використанням гнучких бюджетів.

Організація обліку і контролю за центрами відповідальності.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ

Технологічний процес обробки інформації.

Інформаційні системи (ІС). Інформаційна технологія. Комп'ютерна система обліку. Робота з програмою «1 С:Підприємство». Константи програми "1С: Бухгалтерія". Документи в програмі "1С: Бухгалтерія". Особливості операції «Введення початкових залишків». "Оборотньо-сальдова відомість по рахунку" програми "1С:Бухгалтерія". Конфігурація програми "1С: Бухгалтерія".

Основні класи бухгалтерського програмного забезпечення. Основні процеси перетворення економічної інформації. Внутрішня інформація. Зовнішня інформація. Технологічний процес обробки інформації. Комп'ютерна мережа. Основні форми документообігу за технікою виконання. Економічна інформація. Технологічний процес обробки інформації. Основні процеси перетворення економічної інформації.

Комп'ютерна інформаційна система підприємства. Основні класи бухгалтерського програмного забезпечення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Програма вступних випробувань з комплексу професійно - орієнтованих дисциплін складена викладачами професійно-орієнтованих дисциплін факультету економіки та менеджменту ВП Національного університету біоресурсів і природокористування України „Ніжинський агротехнічний інститут”. В основу покладені питання, які виносились на комплексний державний екзамен за освітньою програмою підготовки “Бакалавра” з професійно-орієнтованих дисциплін нормативного циклу: фінансовий облік, управлінський облік, аудит, інформаційні системи і технології обліку.

Програма вступних випробувань з комплексу професійно - орієнтованих дисциплін обговорена і затверджена на засіданні науково-методичної ради факультету економіки та менеджменту, протокол № 6 від 16.01.2015 року.

Тести включають 50 питань. Максимальний час для виконання тестових завдань 60 хвилин. Кожне питання оцінюється в 2 бал. До загальної кількості балів додається 100 балів.

За підсумками вступного іспиту абітурієнт може набрати від 0 до 200 балів включно. Необхідний мінімум з комплексу професійно-орієнтованих дисциплін – 124 бали.

У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Голова фахової атестаційної комісії

О.М. Столяренко

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Національне Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р.
2. Азарова А.О. Математичні моделі та методи оцінювання фінансового стану підприємства / А.О. Азарова, О.В. Рузакова. – Вінниця: ВНТУ, 2010. – 172 с.
3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств / В.Г Андрійчук – К. : КНЕУ, 2004. – 622 с.
4. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства: Підручник / Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І. – К.: Либідь, 2002. – 384 с.
5. Болюх М.А. Економічний аналіз : Навч.посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток - К.: КНЕУ, 2001. - 227с.
6. Бондаренко Н.О. Аудит суб'єктів підприємницької діяльності. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) / Н.О. Бондаренко, В.Д. Понікоров, С.М. Попова - К.: ЦУЛ, 2004. – 300 с.
7. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник / За ред. Проф..– 3-тє вид., перероб. І доп. Житомир: ЖІТІ, 2001. – 672 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Навчальний посібник / Бутинець Ф.Ф., Шигун М.М. Житомир.: ПП «Рута», 2004. – 352 с.
9. Верига Ю.А. Звітність підприємств. Навчальний посібник / Ю.А. Верига, З.М., Левченко, І.Д. Ватуля – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 776 с.
10. Воловець Я.В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / Я.В. Воловець – К.: Алерта, 2005. – 200 с.
11. Гриньова В.М. Фінанси підприємства / В.М. Гриньова, В.О. Коюда. - К.: Знання-Прес, 2006. - 423 с.
12. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник / С.Ф. Голов. - К.: Лібра, 2003. - 704 с.
13. Голов С.Ф. Фінансовий облік. Підручник для ВНЗ (затв. МОН України) / Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. - К.: Лібра, 2005. – 976 с.
14. Діділовський О.М. Проблеми та перспективи застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні / О.М. Діділовський // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2011. - 142–146 с.
15. Зоріна В.Н. Фінансова звітність підприємств. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) / Зоріна В.Н., Осадча Т.С., Зорін Г.Г. - К.: ЦУЛ, 2005. – 200 с.
16. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навч.посібник.- 3-тє вид., перероб. І доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 190 с.

17. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз / Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. За ред. проф. А.Г. Загороднього. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 487 с.
18. Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент / Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова: Навч. посіб.- 2-ге вид., перероб. і доп.- К.: Знання, 2005. – 485 с.
19. Кононенко В.А. Актуальні питання обліку витрат на виробництво продукції тваринництва / В.А. Кононенко // Аграрний вісник Причорномор'я, Економічні науки. - 2009. – 49 с.
20. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: Навч. посіб.- К.: Знання, КОО, 2000. - 378 с.
21. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання. Монографія.- К.: КНЕУ, 2001. - 387с.
22. Лень В.С. Управлінський облік: Навч. посібн. - К.: Знання-Прес, 2003. – 287 с.
23. Лисович Г.М. Бухгалтерський управлінський облік в сільському господарстві і на переробних підприємствах АПК / Лисович Г.М., Ткаченко М.Ю. : Вид. Центр «Март», 2000. – 354 с.
24. Лишиленко О.В. Бухгалтерський управлінський облік: Навчальний посібник. - К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2004. - 254 с.
25. Лукасевич Б.В. Впровадження МСФЗ для фінансових послуг: сучасний стан, проблеми та перспективи. К.: Круглий стіл, 2011.
26. Нові форми фінансової звітності: Баланс, Звіт про фінансові результати та інші – подаємо вже за I квартал // [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://news.dtkk.ua>.
27. Павлюк І.М. Бухгалтерський облік основних господарських операцій на підприємствах і організаціях. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) / Павлюк І.М. К.: ЦУЛ, 2004. – 305 с.
28. Палій В.Ф. Організація управлінського обліку / Палій В.Ф. К.: Бератор-Прес, 2007. - 224 с.
29. Радецька Л.П. Управлінський облік: Нач. посіб. / Радецька Л.П., Овод Л.В. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – 352 с.
30. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств. Навчальний посібник (рек. МОН України).- 2-е вид. – К.: Знання, 2005. – 622 с.
31. Сук Л.К. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник / Сук Л.К., Сук П.Л. – К.: Знання, 2005. – 471 с.
32. Тарасенко Н.Б. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства / Тарасенко Н.Б. Навчальний посібник для економічних спеціальностей ВНЗ (рек. МОН України).- 2-е вид. - К.: Алерта, 2003. – 485 с.
33. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підр. для студ. Вищ. Навч. Зал. Екон. Спец. – 5-те вид., доп. І перероб. – К.: А.С.К., 2000. – 784 с.
34. Усач Б.Ф. Аудит. Навчальний посібник / Усач Б.Ф. - 3-е вид. - К.: Знання-прес, 2004. – 223 с.

35. Юрій С. І. Бюджетна система України / С. І. Юрій, Й. М. Бескид.
– К. : НІОС, 2007. – 400 с.